

ДІЛО

Видав: Видавнича Спілка „Діло“.

Львів, 24. січня 1917.

Ще рік тому належав преаамент Вільсон до найменшої в Німеччині люблених германських мужів. Карикатури його вишились у німецьких гумористичних часописах, а політична преса говорила про нього рівно часто, як неприхильно. То були часи, коли Вільсон звертався до Німеччини з енергічними застереженнями проти бевоглядності у війні підводними човнами.

Не минуло року від того часу, а вибраний вдруге президентом Вільсон в ній на вайлішій дорозі досягненя популярності і призначення в Німеччині і в цілім осереднім союзі.

Коли в своєму письмі до американського сенату Вільсон говорить про те, що мир в Європі можливий тільки на тій підставі, що не буде перекохців і переможених, то він став на такім самім становищі, до якого—після погаснення надії на швидкий і основний погром противників—перехиляються міродатні круги Німеччини.

А коли він рішучо домагається свободи моря, тої свободи моря, якій завжди противилася Велика Британія, то він підвімає в гору озно з начальниками домувань німецької політики з перед війни і в часу війни.

Річ певна—инші кільчи, виставлені американським президентом у письмі до сенату, імовірно не виключуть особливого одушевлення в міродатніх кругах осередніх германів. Те, що говорить ся в письмі про внутрішній правно державний лад, про відносини між правителствами, ді-

пльоматією і суспільностями, про само-означені національностій—в осередніх державах далеке від ідеалу, який вивісив на своїх пропорів президент найбільшої європейського типу республіки. Однаке далекі до того ідеалу—не самі тільки осередні держави. Рівно далекі, а навіть ще дальші йому є ті члени антиантану, котрі—як передовські Росія—в питаннях демократизації політики і свободи національностій стоять ще позаду осередніх держав. Значить, також сих уступів Вільсонового письма не може антиантан толку-

Начальний редактор: Д-р Василь Панайко.

Виходить щодня рано крім понеділків.

РЕДАЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10., II. поверх.

Конто почт. шанди 26.726.

Адреса тел.: „Шло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописи в редакції не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно	270 К.
четвертірічно	8—
піврічно	16—
шільрічно	32—
у Львові (без доставки):	
місячно	240 К.
четвертірічно	7—
піврічно	14—
шільрічно	28—
За замову адреси	
платити ся 50 с.	

Ціна оголошень:

Стрічка п'ятірка, двошістько, п'ятірка 40, в наділінні 60, в обмінниках 80 с. в редакційній часті 1 К. Помідомілів про п'ятірку і захутину 150. Накройкою стрічка 1 К. Стаміо-голошенні за окремою умовою. Оголошенні примірних контрактів у Львові 10 с. на провінції 12 с.

вати виключно тільки в некористь осереднього союза.

Письмо Вільсона не є дипломатичним актом в звичайній значенні цього слова. Формально належить воно до області внутрішньої американської політики. Та проте немає сумніву, що письму сюжету судилося також визначити значення в дипломатичному обсязі. Можливо, що маємо в ньому один з великих документів державної політики—документ, якому не буде можна відказати прикмети „історичного документу“.

Будуча офензива.

Італія. — Дослідні наступки. — Румунсько-російський фронт. — Внутрішні відносини в Росії. — Орієнタルні плани антиантану.

Військовий співробітник днівника „Frankfurter Zeitung“ майор Ендлер пише:

Відкінене німецького мирового предложення довело до нової тісної залуки німецького народу і всіх його союзників. Се очевидне, що антиантан передовському не приняв мирового предложення, бо він сподіється для себе рішаючих успіхів протягом 1917 р. Ніхто не сумнівається, що наші противники пороблять найбільші приготовлення, більші, як коли-небудь досі. Настрій по-одиноких народів є того рода, що без воєнних успіхів підем воєнного духа пропаде безповоротно, а враз з ним впадуть і відвічальні політики. І так у неприятельських правителствах сплелається журба за свою вітчизну з особистою амбіцією або привязаням до влади, сили і історичного значення. Тих психологічних моментів не можна недоцінювати. Осередні держави приневолені від тепер теж дальше боротися в цілі ідеальної дефензиви, яка очевидно у її переведені може довести до офензивних виступів.

Питане про те, де ми іде неприятель піч-

не офензиву, ворушить в сих тижнях приготувань умами всіх і як послідовну психольогічну погану викликає ріжкі мірковання. Для щоденної преси було-би несподівано складати скомпліковані агоди про се питання. Но до відповіді на него недостас потрібних відомих основ. Те, що пише в тій справі інформаторська преса, обертається ся теж в межах тільки згадів.

Обставина, що части французького фронту (над Соммою) перебрало англійське військо в силі яких 2 мільйонів, вказує на те, що французькі сили мають бути вільні для іншої цілі. Імовірно вони, скріплени новими формуваннями, виступлять офензивно між правим англійським крилом і швейцарською границею. Рішення про те, де та офензива буде найбільше діяльна, оставляємо французькому генеральному штабові; її підготовлюється ся завзятим і приковуючим наші війска розслідуванням нашого фронту, що впрочім робиться ся так само і з нашого боку.

Хоч париський заступник днівника „Secolo“ (се характеристичне для воєнної ради колишній) доносить, що кождий генеральний штаб ан-

Із соціольогії політичних партій.

(Далі)

Міхельс, порядковуючи систему олігархічні в соціалістичному руку, наводить на початку своїх слів дуже богатий фактичний матеріал, призведений з історії і літератури соціалістичних партій та із самого широкого особистого досвіду. Тільки небогато й найголовніше з того можемо тут навести.

Нетільки пасивність більшості та спадкоємство політичного значення хоронять власті олігархічної меншини. Тісної залежності більшості від зорганізованої меншини не усунуло також введення демократичних форм парламентаризму в новітнє публичне жите народів. Парламентаризм не рівняється пануванню загалу. Ні політичні права послів, ні сам спосіб їх вибору не дають їм змоги все бути вірним висловом і знарядом волі народної маси. Їх компетенція більше або менше обмежена конституційними законами, їх вибір залежить не стільки від „вільної й несліваної“ волі більшості виборців, скільки від волі агітаторів, вилівових осіб у данім окрузі та—в Галичині залежно се найкраще—від представництвенных органів. Як відкритий бік такого стану річі виступає не тільки трудність, навіть неможливість докладного нагляду виборців над кождим кроком послів, а й повна недостача екзекутивної сили виборців проти вибраних послів. Після вибору послів facio відповідні незалежні від „народного загалу“ його матеріальні й духовні інтереси в дуже великій мірі впадають під волю послів. У парламентарії системі не тільки нема чистої демократії, а навпаки—в парламентарії застуਪні виявляються як фактично олігархія.

І та олігархічна тенденція, як уже висше вказано, лежить в суті кождої людської організації. Вона так само природна, як організація потребна для збрінного існування людей. В найважніших хвилях боротьби за платню не маси робітників самі себе заступають: їх заступає делегація. Професіональних спілок без заступників і управителів не можна собі подумати, іх нема. Навіть анархізм, який праг excellence являється змаганням до свободи й самоозначення людської одиниці, підпадає сюжету законови, як тільки віде в простору свободної думки та береться організовувати своїх приклонників у спілки для політичної діяльності. Певна річ, іноді можна говорити тільки про чисто духові, ідейні впливи заступників на справи застуപників, однаке розрада ся дуже невелика. Кожде почуте сили (а вибраний заступник мусить у собі почувати сконцентровану силу виборців) викаликає в людині „самосвідомість“ влади: відоміські нахили дрімлють у душії кождої людини—це елементарне пізнання психольогії.

Звичка стається правом. Проводир, котрого вибрали протягом якого часу, домагається ся відніків „права на вибір“, яке, розуміється, робить усюку демократію ілюзоричною. Проводир, котрі іменем маси промовляли й писали, терпіли політичні переслідування й економічну недолю, ишли на заслання й до вязниць, — мусить від народної маси вимагати відплати. Ваяність маси виявляється ся у виборах таких людей до дальнішого проводу, виборах, яких вислід уже віддалегіль можна знати, бо вони майже автоматичні. Що розпочалося вдячністю, те завершується ся тим засобом прикмет, які проводирі собі в своїх провідницькім досвіді призирали, і які часто роблять їх дальший вибір простою технічною неминучістю. Чим більше втомлене політичне жите, чим більше потреба рутини й спеціального знання в законодавстві або в управі робітницькими товариствами, тим більше незалеж-

ним стається проводир від волі виборців.

З витворенем проводирів розпочинається їх кастила ексклюзивність. В них родиться бажання статися замкненим у собі організмом, відособінним навіть від решти партії. Німецька соціалісто-демократична парламентарна фракція чимало разів виступала в парламенті як самостійна корпорація та проводила свої погляди в супереч виразному домаганню самої партії. Стремлення відособитися від загалу проявляється в домаганнях застуപників, аби їм вільно було доносити своє число кооптацією без нових виборів. „Втикаюча носа“ звичайних виборів до парламентаріїв справа ніяка парламентарна фракція не любить. Приклад українських послів і польських „людowych“ дуже проречисто про се говорив.

Признаки володарства застуപників над масами найочевидніші там пробиваються ся, де стричаються ся суперечні інтереси або погляди обох сторін. Визначний проводир італійської соціалістичної партії Тураті в однім спорі з виборцями заявив: Соціалістичні послі в парламенті служать пролетаріату, однаке з цею залишеною умовою, що пролетаріят не вимагає від них чогось глупого. Розуміється ся, про се, що в данім разі „глуше“, рішають самі послі, значить, право рішити застурає тільки ім самим. Се домагання проводирів може з тактичних причин мати своє оправдання, однаке діло тут не в сім: тут іде про пізнання, як мало ріжкніть ся державні олігархічні змагання й течії (правительство, монарх і т. п.) від олігархічного пролетарського. Посол почуває себе керманичом долі партії.

Так від спрощі такий керманич.

(Конець буде.)

а. п.

тант уважає найважнішим свій власний фронт та що не осягнено стратегічної одностайноти, то все-таки мусимо числити ся з тим, що французька офензива, яка майже певно наступить, не буде відокремлена. Також Росія бачить себе спонукаютою до великої офензиви. Виключене особового руху на південні російських землях вказує на велику пересування війск і матеріалів. Одночасно, завдяки, в якою Росіяни держать Галичину, слідчить про те, що вони хотять задергати при собі ще посліду браму до випаду. Раз-у раз ведені дуже завзяті російські наступи над Серетом на північний захід від Брацлави, які були відбиті, винесли відступлене одної турецької дивізії від Валені, котре мусило ся оставити Росіянам, та постійні атаки Росіян, що осталих ще в полі кількох румунських полків в долині Фасину. І Сушіни доказують, що російська вісіння управа не понехала ще зовсім думки вдергати ся на лінії Серету. Дуже швидке відступлювання з Румунії Імовірно вистає ся ще дуже та притожим в огляді на внутрішнє положення Росії. Димітія Трепова, убийство Распутіна, протиєнства між Думою і правителством, се прояви кризи. Чаванівський тон російських генералів уступив місця журливим словам в денім прикладі начального вожда на фронті Серету. Кажеть ся там, що для російського війска на румунському фронті прийшов важкий час та що прояві недостачі хоробрости, які залишилися в последніх дінях, повинні минути ся.

Подібне в нутрі краю є в теперішній світовій війні, в порівнянні зі звідносиами XIX. століття, важніше, як стратегія, і треба приняти, що поведення російської воєнної управи буде впливати на настій в державі. Тасе не спричинити зменшення боєвої діяльності, а напавши певно наїйті викличе розлуччіве змагання до видимого успіху. Російська офензива, яка вже в новій році почала ся під Ригою і в околиці Сморгоні, здається, симо великих інгроаджементів там мас війська, не має іншої цілі, як досліджене фронту. Суспільність однією поташтається обітницю великої морської офензиви, спільної з Англією.

Як в огляді на такі звідноси думас антант продовжати солунську віправу, про се неможливо міркувати. Переложене деяко скількою стратегічної сфері на турецькі боєвіща подиктоване думкою про те, щоби на всякий случай завдати втрату Туреччині та добути предмети для компензати, які високо вінус Німеччини в приводі своїх моральних обговорювак супроти свого союзника. Зновлена офензива Англіїв, скріплених індійськими військами проти Кут-ель-Амара, яка принесла змінні тактичні успіхи, належить до того плану. Однаке великі позики, які тепер починають ся, зберуть або значно утруднять поширене англійських операцій.

Не з браку довіря! не можемо ні кому висилати

Діла на кредит, навіть своїм найпевнішим передплатникам, а тільки тому, що за всі матеріали мусимо платити готівкою і то в десятеро дорожче, як в часах мирів. Тому просимо до

5-го кожного місяця

надсилати передплату, бо в противіні разом з тим для зберігання висилку.

Руссофільський процес.

Від нашого постійного дописувателя.

ВІДЕНЬ (Вл. та.). По верері, що припала на час Різдвяних свят, почала ся розправа з поганою оо. Богатиря, Сеніка і тов. дальше днів 11. с. м. На чергу прийшли кінець промови. Перший говорив військовий прокуратор д-р Вундер, якого промова забрала кілька днів, бо в ній, крім винуватості всіх обжалованих, пояснює цілу генезу й історію русофільства. Крім оборонців д-ра Рабенштейна і д-ра Штернберга забирали-муть — як зачувасти — голос ще й самі обжаловані як прим.: Богатирець, Чуркевич, Булик, Савюк, Сенік і т. д., що проголосили розправу ще на кілька днів. (кв)

Морська битва.

БЕРЛІН. (Вольф). Під час віправи частин наших торпедовів 23. с. м. рано в Ноорден прийшло до сутички з легкими англійськими силами оружними. Притім один непротильський контраподовець знищено під час битви, а другий зачух, як се бачили під час битви наші літаки

з наших торпедовів один був ушкоджений і в небезпеці. Після одержаних донесень призначив він до голландської пристани Іманден. Решта наших торпедовів після малих тільки втрат вінула.

Шеф адміральського штабу.

Централа для відбудови Галичини може уділити доповняючою позички. До подання треба злати залучники, як до подання о позичці, а крім цього треба подати дані, на скільки через розширене підприємства збільшиться продукція, чи вона буде мати на стільки збиту, щоби розширене оплатило ся. Також треба долучити кошторис потребних інвестицій.

Позички уділяється ся на довгий строк під отриманими умовами: До двох років буде вона безпроцентова, від третього року опроцентовується ся на 3%: сплата в 40 квартальних ратах.

Як би перед сплатою позички виплачено пошкодованому воєнне відшкодування або винагороду за воєнні чинність його підприємства, а одержана квота перевисходила би довгопетента у воєнних кредитових Заведеннях, то ся надвишка мала би піти на їх сплату. Тому петент має до подання о позичці долучити також заяву, що годить ся на виплату воєнного відшкодування і винагороди за воєнні чинність.

Позичка буде забезпечена на недвіднімісті під підприємством і на машинах. Підприємство має бути обезпечено до висоти своєї вартості. Відбудова має бути ведена скоро і по вказівкам ц. к. намісництва, які виплачує позичку одноразово або поступенно в міру поступу робіт до рук петента або до рук фірм, які ведуть відбудову.

Якби петент ужив позички на іншу ціль ніж на відбудову, або не доловив умов, то намісництво має право стягнути позичку.

Намісництво має також право закуповувати вироби фабрики, до якої відбудова допоможе, по уміркованих цінах, визначуваних намісництвом. Які мають бути ціни виробів в першій році, пропозицію подасті властитель підприємства, що одержав позичку на відбудову.

Достава матеріалів.

Крім позичок на відбудову можуть промислові підприємства старати ся також о доставу матеріалів. В сій цілі треба звергати ся до Бюро сирівців в торговельній і промисловій палаті у Львові.

Для улекшення транспортів матеріалів залізницею можна вносити подання до намісництва Централі для відбудови секції III, заохоченої у фрахт, а Централі вистарається ся в дирекції залізниць в Кракові о транспортовий дозвіл.

Робочі сили.

Коли на місці нема відповідних робучих сил то для підприємств, що працюють для ціль військової управи, можна їх дістати через міністерство війни віддалі 10. О положеніях треба подавати до намісництва.

Рекламації від війська.

Подання о рекламації треба вносити через політичну владу першої інстанції до властивої військової влади, а відпис подання подавати намісництву — Централі для відбудови з просьбою о підлерте.

Опуст зарубівного податку.

Підприємства, що стояли якийсь час без роботи, можуть дістати опуст зарубівного податку за той час. Просити о се треба фінансовою владою першої інстанції.

Акція в користь гарбарського, кузніцького і шевського ремесла.

Щоби прийти в поміч загадним ремеслам, які наслідком війни попали в тяжке положення, особливо через недостачу сирівця, ц. к. намісництво — Краєва Централі для господарської відбудови Галичини поробило представлення в міністерствах війни, торговлі і публичних робіт, щоб для піднесення тих галузей краєвого господарства приділити їм відповідну скількість сирівця і допустити їх, особливо кузніцтво, до видатнішої участі в військових доставах. Наслідком сих заходів міністерство війни рекордом з 17. грудня 1916, ч. Е/II, 34. 216/16 рішило:

1) Сирі шкіри розділити рівномірно між всі гарбарні, відповідно до їх продукційної здібності, ствердженої комісією. Наскільки яка гарбарня чується ся покризаючою при розділі шкір відома в чим інші, некай внесе зажадене через ц. к. намісництво — Краєву Централю для господарської відбудови Галичини до ц. к. міністерства війни, яке тоді справу розслідіть і віддасть відповідне звердання.

2) Міністерство війни та інші органи, що до віддання відповідної скількості військових достав галицьким кузнірам, та ся справа належить в першій мірі до компетенції міністерства публичних робіт.

Наслідком цього виконення зарядило ц. к. намісництво — Краєву Централю для господарської відбудови Галичини прізвісне справности краївих гарбарів, як також зібралося іх бажані зажадені. Рівночасно звернуло ся намісництво до Краєвого промислового Союзу о підняті

акції що до куширських достав для війска; ся акція буде зі сторони намісництва — Красової Централі для господарської відбудови Галичини в міністерстві публічних робіт відповідно підпітера.

Крім того повстас при помочі намісництва — Красової Централі для господарської відбудови Галичини при Красеві промисловім Союзом "Центральне бюро для шкіряного промислу", якого задачею буде приготувати піднесене сей галузі красного промислу.

Ось інформація про поміч правителства для відбудови промислу в Галичині подаємо до відома українських промислових кругів. Великого промислу в нас, що правда, нема, але є новажне число середніх і дрібних промислових підприємств, які повинні старати ся як найбільше користати з сеї помочі, ось близко, що єдина найбільше зруйнувала власне українську частину Галичини.

При сім звертаємо увагу, що наші промислові повинні старати ся ѿ єю поків в порозумінню з "Українським Товариством для піднімання ремесла і промислу" у Львові, вул. Зіморовича 42, II поверх. До цього Товариства треба звертати ся ѿ поміч і пораду в сих співах і повідомляти його про внесене подань о грошеву і всяку іншу поміч.

Нове поле діяльності для філій і кружків товариства „Сільський Господар“.

Красна Централі для господарської відбудови Галичини уладжує по всіх повітах склади будівельних матеріалів. Вона сама доставить матеріалів, а інтересовані у відбудові круги мають доставити людей до ведення тих складів. Можуть ними буди одиниці або організації, яким за їх труд Централі буде платити пропів'ю від проданих матеріалів.

Лежить в інтересі нашого загалу, щоби занялися єю справою наші меткі люди і організації. Передовім покликані до цього філії "Сільського Господаря". Не сушіваемо ся, що кожда філія знайде між своїми членами людей спосібних і охочих до ведення складу будівельних матеріалів, тож нехай управи філій скоро порозуміються і предложить "Красному Союзу госп. торг. Спілок" у Львові, вул. Зіморовича 42, 20 відповідних людей, а він далі сим ділом займеться.

Де філії не відновили б своєї діяльності, нехай члени відуть ся і виберуть тимчасову управу, а де і се було-б неможливе, може єю справу взяти в свої руки котрий небудь з рухливіших кружків, або яка інша організація чи одиниця.

НОВИНКИ.

Львів, 24 січня 1917.

— Підготовні курси. Головна Управа Українського Педагогічного Товариства у Львові, від воляючи бажаню своїх членів, виказаному на сходинах 25 грудня м. р., хотіла б відновлювати як найбільшу скількість підготовників курсів: 1) для учительських семінарій, мужеських і жіночих, 2) для гімназій, як ріанож реальних і торговельних школ. Такий курс може вестися кождій тяжучий учитель або учителька або й чоловік звання учительського звання. Інформації, плян і вимоги пришле за зголошенням канцелярія УПТ. у Львові, вул. Мохнацького ч. 12. Головна управа Товариства буде в случаю потреби курси субвенціонувати. Науку треба би знати як найскорше, щоби кандидати й кандидатки малі доволі часу не тільки познакомитися з науковим матеріалом, необхідним для вступного іспиту, але той матеріал дійсно собі присвоїти і його перетривати, бо тільки в таких підготовних курсів є правдивий хосен. При сій нагоді пригадується, що у Львові устроють Товариство що року в школі при вул. Мохнацького ч. 12, один пополуднівний підготовний курс для учит. семінарій, другий вакаційний для гімназії.

— Музичний польс. Нам пишуть: В неділю 21. с. м. відбудеться в малій сали Музичного Товариства ім. Лисенка піврічний попис елесів музичного інститута. Програма попису (хоч може і надто довга) так своїм уложенем як і ви-концем доказала, що наш муз. інститут мимо тихих відносин гарно та постійно розвивається, що та внові власнуга до довірі, з яким наша суспільність до його звертається. Про-дукції Фортепіаної переплітано продукціями скрипковими та сользовим співом. З призначенням треба визначити, що спів сользовий під кермою такої чинительки, як п. Одеска, в програмах попису інститута зачинає занимати чим раз вид-

нійше місце. Не будемо вдавати ся в оцінку поодиноких точок програми. Можна тільки за-значити, що попис сей міг дати наші суспільністі перегляд праші так збору учительського як і елесів, та виказати, що деякі елесі так со-льового співу як і фортечного та скрипко-вого відалу могли би виступати і поза рами шкільних полісів.

— Небіщникам важить промовляти деякі львівські дневники. Ось так в одній з них п. н. „Відповідь Вільям про можливість миру“ чи так само: „Never wieder journal“ подне за берлінським кореспондентом „Az Es“ під датою 17. I. 1917 р. ч. 8339 слідуючі виводи славного і українського громаді відомого норвезького поета". Далі йдуть ті виводи, які однак не є виводами „славного і українського громаді відомого норвезького поета“ Бернштінєр Бернзона, тільки виводами Його сина, журналіста Берна Бернзона. Сам Бернштінєр Бернзон, як се пояснило бути звісно також редакціям згаданих львівських дневників, умер перед кількома роками. При нагоді вгадаємо, що ті дневники так само принесли недавно звістку про убиті члена російської Державної Думи Йоллоса, який в дійсності був убитий в 1906 р.

— Відзначене Нам пишуть: Генерал майор Маркія Лаврівський, командант бригади

за хоробрість відзначений військовим хрестом заслуги ІІ. класи з воєнною декорацією. Се вже третє з черги високе відзначене нашого земляка в сій війні. Перед недавним часом був відзначений генерал Лаврівський орденами зеленої корони ІІ. класи і Леопольда з воєнною декорацією. Маркія Лаврівського походить з старої сіянецічної родини, Його батько, бл. п. о. Діонізій був парохом в Себечові перемиської єпархії. Свого часу був він командаント 77. полку піхоти, — все признавав ся до своєї народності і був дуже люблений офіцієрами і жовнірами свого полку. Подаю се до відома, що польські газети подали ген. Лаврівського за Поляка, а я Його знаю особисто — А.

— В справі заняття молочарських виробів соглашують урядово: Стали замітні побоювання, що наслідком розпорядку уряду для пожеж в справі засмотрювання населення у молочарські виробі і товщі, та наслідком наказу про доставу означеного контингенту масла буде обмежена консумція молока. Супроти тих побоювань треба вказати на те, що авровізійний уряд по-ручив красним властям польтічним зарядити, щоби доставу масла розложено відповідно на поодиноких продуцентів, оглядаючи ся на промислову доставу молока. Ті продуценти, які доказують, що доставляють молока на виживлене загалу, будуть лише на стільки привелені до достави масла, о скільки се буде для них можливе без зменшення достави молока. Інші продуценти будуть привелені доставляти масло в більшій скількості.

— Засуд німецького конзула в Сан-Франциско. До берлінського „Localanzeiger“ а доносять з Роттердаму: Німецького генерального конзула Ботта, віцеконзула і атташе конзулату в Сан-Франциско засуджено за заговор в шіли нарушена нейтральність Америки на 2 роки віязниці і 10.000 доларів гривні.

— Перенесене галицьких краєвих властей з Бялої до Кракова. Як доносять краківський „Glos Narodu“, має незабаром галицьке намісництво, краєвий Віділ, краєві школи Рада і красна Дирекція фінансів перенести ся з Бялої до Кракова.

— В цій згаданій білянусі воєнній гасподарки оголишують урядово: Міністер торговлі зарядив, щоби заведення і створиця, діяльні в області гасподарки предметами загально уживаними, а підчинені міністерству торговлі, як найскорше предложили міністерству звіти і рахункові замкнення. Міністерство предложенні звіти оголосить друком. Приводом до того зарядження не є ніякі несправедливості тільки бажане, щоби дати підбіль вгляд в поточному гасподарку воєнних централі. Передовім займається публіка висотою коштів адміністрації і додатків на управу, висотою надвішок і резервів, та політикою означення цін, о скільки централі мають на те рішаючий вплив.

— З Італійського польону нам пишуть: Низше підписані з від серпня в італійській неволі і про нікого з своїх до тепер не знає, де хто з них обертається, як вони про него, тому просить помістити його адресу. Jurijczuk Nikolaes, Kadett-aspirant Buoconvento (Siena) Italia Prigioniero di guerra.

— Румунський король на вінчання. До „Vossische Zeitung“ доносять з Константина, що в сіннях днів і правительство румунське перенесуться з Ясс на російську область. З початку вибрано на місце їх побуту Кишинів, але описі відступили від того наміру з військових причин і вибрали Одесу.

— Щедра квітка Парохіані з Чеснік заколя-дували за спонукою о. Миколи Любомицького 500 корон. Ту квітку розділено: на "Україн-ську Захоронку" у Львові 120 К, на волинські

школи 80, на школу ім. Б. Грінченка 80, ім. кор. Данила 60, ім. Льва 30, хлопчу ім. Т. Шевченка 30, учительську семінарію У. П. Т. 40, шкolu відкриту школу видавцю У. П. Т. 40, школу відкриту видавцю У. П. Т. 20 К. Всі наділені тою щедрою колядкою інституції складають отсмін чесним па-рхінам і іх о. парохови сердечну подяку.

— З Долини. Дія 1. лютого 1917 р. відправить ся заходом кружка У. Т. П. з Долини за улюбліні Богомолене — з всіх бл. п. Добрідія нашої гімназії в тутешній парохіаній Церкві о годині 9 ч. рано. Просить ся о членину участі.

— З нагоди іменин о. Теодозія Лежогубського, директора дівочої гімназії СС. Василіянок, здо-жили учениці гімназії 100 К на фонд убитих учениць.

ЗПОВІДІНКИ.

— Український Національний Театр Тза „Басіда“ у Львові. Салля Тза ім. Лисенка при вул. Шевченка 4. 5.

В суботу, дія 27 січня „Катерина“, опера на 3 дії І. Аркаса.

В неділю, дія 28 січня „Нешасне ко-хання“ нар. драма зі співами і танцями на 5 дій Л. Манька.

Білети раніше набути можна в „Національний Торгові“. Початок о год. 7. вечором.

На Волинські школи

„Платкова система“.

На необхідну потребу удержані 25 українських шкіл на Волині, їхні супроти останніх по-дій тим дорожчі і важніші для української справи, конечні як найскорші і найбільші жертви.

— Величковський Нестор, Добрушин 20 (Дн.), о. декана Володимира Угриска зі Скварини, о. Банаха пароха з Глинська, о. Льонінга Густавовського пар. з Вільок мазовецьких, о. Баранського з Кунинів п. Палядія Турчмаровича зі Львова. — Синлик Денис, Стрептова 5 (Дн.); о. Михайла Якубова зі Стрептова, п. Уляну Ладінну зі Стрептова, п. Філіппу Біліківичу з Желекова вел. п. Клементину Ценхову зі Стрептова, — о. Осипа Пеграш, Підгородні 10 К (Дн.); о. Василя Яремака Львів, о. Клима Грушевським Мокряни, о. Іван Оректа Проскуринського Раїшів і дра Володимира Ревюка урядника при Красіві Віділі Львів. — Лесь Петрашев в Підгородні 10 К (Дн.); Вл. п. Мелю Грушевичеву Мокряни, Леско Келужинську Попелі, Олю Гаврилівну Дрогобич, Зеню Татомирівну Олака і Юлію Красківську Дрого-бич. — Котис Теодозія з Вислоку горішнім 10 К (Дн.); п. О. Тесльову з Вислока, п. Ю. Назаревичеву з Чистогорба, Настасю Лещинську з Берегів, Стефію Риницьву з Белз, Стефію Шумську з Сушиці, Е. Лавриківну з Волчи, п. Маню Білинську з Кросна, Олю Яремкевич з Вовчого і Стефу Адріановича з Деревин. — Лятушинську Катрусю, Львів 5 К (Дн.); п. Дмитра Мудрецького, прапинка в Любачеві, п. С. Крупу укінченою богословію в Любачеві, п. М. Крупу богословію у Львові, п-ну Анду Лішніську Саламанчуківну у Львові, п-ну Анду Лішніську у Львові. — Офіцири з 12 Feldkommandos Tiroler Kaiserjäger: Fähnrich Dr. Paurer 3 K, Fähnrich Fischer 4 K, Lt. Dr. Uhlik 2 K, Fähnrich Pinzku 2 K, Lt. Duika 5 K. — Пор. тир. Стрільця Іван Дутка 10 К. хорунжого Миніту Кологона, богословія Івана Хому у Львові, поручника Андрія Укарму, поручника Савицького. — Олексій Ярема, в Перемишли. Викликаний професором Т. Говою вислав я 100 (сто) кор. до Дністра: о. капітана Александра Зубрівського, о. мітата Лещинського, професора Андрія Сабага в Перемишли, о. Володимира Гнірлевича декана і пароха в Тисові, о. Павла Стужиця мітодекана і пароха в Смільнику. — Жигмонт Олександр, поручник УСС, 10 К (Дн.); Михайл Гнатюка поручника УСС, кадра УСС, о. Василя Оліксина полевого курата Холм, Григорія Гудима ц. к. надпоручника пол. почт. 317/III/6, Івана Підлінного ц. к. поручника зі співом, радника Ковшевича ц. к. надпоручника Івана Лява, — о. Карпак Михайлло в Сокалі.

ли 10 К (Діл) д-ра Миколаєвича в Unter-Reitz-
вському коло Пінайму Н. Авсюків, о. Костя Мико-
лаєвича в Жукові, Михайла Ліськевича у Відні,
• Паньківського в Устиніві, о. Дм. Михай-
лука в Лішеватіх 20 К (Діл), о. Денис Теліщук в
Отиєвичах 20 К (Діл), о. д-ра Василь Лабу
полкового курата, о. Миколу Іакова полевого
курата УСС, о. Івана Ніжанківського судію в
Хокорові і п. Тараса Винницького в Залізцях.
— Струсевич Володимир, С. Виця 52К
(Діл), Вв. п. Максима Гнатишака і п. Теодора
Григоріака урядників судових з Судової Винні,
п. Теодора Бобака урядника залізничного, О.
Льва Ваня у Відні і п. Романа Дуткевича уряд-
ника Союза торг. Спілок у Львові.

Жерть просить ся посыкати до кред. тов.
"Дистер" (Львів, Руська 20) ч. кн. 9828, пові-
домляючи коротко адміністрацію "Діл" і ви-
кликаніх.

ПОДАВАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ!

Майже щоденно містиво стояло просяку у "Діл",
в прото коли хто з Вп. Передплатників змінив мі-
сце побуту, то змінчено не подає попередній адрес.
Передплатників з полегих почт (Фельдпост-ю) майже ніхто не даєть при зміні
адрес послідного фельдпосту. А ми при календарі
всіх не можемо дати перевести зміні, доне не
можемо дослідити попередній адреси. У нас карто-
теки з уложені після почт, а не зміні перед-
платників. Щоб уникнути наріканів просимо при-
знати на нову, подавати і попередну
(стару адресу).

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

Австро-угорського генерального штабу

з дня 24. січня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Група Макензена: З північного бер-
га від ноги св. Юрія ми знов уступили.

Фронт архікнязя Йосифа: Крім
збільшеної місцями гарматної боротьби не ста-
лося нічого.

Фронт кн. Баварського: В області
австро-угорських війск нічого нового.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Не було змінні.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Не було змінні.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гефер

В НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

з дня 24. січня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

При майже зовсім ясній морозній погоді
бісова діяльність в переважних частках фронту
заряджається в умірованих граничах. Летуни вик-
ористовують корисні обсервації відносин для
своїх многосторонніх задач. Неприятелі втрати-
ли в численних воздушних боях і наслідком на-
шого оборонного оточію б. літаків.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя баварського: По
обох сторонах ріки А і на північ від Риги роз-
ширилися корисні для нас бої.

Фронт архікнязя Йосифа: При
великій студені тільки місцями живий артиле-
рійський огонь і бої на терені перед станови-
шими.

Група Макензена: З північного бер-
га від ноги св. Юрія на північ від Тульчі ми
знов уступили.

Македонський фронт: Положен-
незмінне.

Перший ген. кватирмайстер Людвідорф.

ЖЕРТВИ

НА ШКОЛУ ім. Б. ГРІНЧЕНКА

зложили на мої руки в коронах і сотиках:

Вп. Др. Копольський 380 пол. поч. 50⁰—
Дальше через Адмін. "Діл": Вп. Анастазія Да-
видовичів зі Львова 5—. Вп. Василь Любода з
Кульпаркова 1—. Вп. Др. Семен Шевчук Львів
15—. Вп. П. Ростислав 398 пол. поч. 12—
Вп. Стефан Малецький 20— і Вп. Михайло Ти-
чак з Борислава 350. Разом 106 кор. 50 сот.

За сі щедрі дари в так прикрай для нас
часах складаю ласкаві жертвівдам в імені
шкільної дітвори і їх родичів сим прилюдно
сердечну подяку.

M. Сілак.

40 1—

На У. С. С.

зложили в Скарбі Богоївї Управи У. С. С.
у Відні в коронах і сотиках:

(Дальше.)

Михайло Здрілюк Фельброй 408 збірка 96—
на се зложили: Павло Чімко 6—, Василь Пів-
торац 10—, Теодор Винник 4—, Моравський
Володимир 4—, Понодюк Василь 4—, Збо-
рівський Теодор 4—, Чубік Петро 5—, Здрі-
люк Мих. 4—, Стефан Козаль 4—, Петро Мих-
иль 2—, Осип Бихавський 3—, Василь Тодо-
рович 4—, Кирило Ковалічук 2—, Дмитро
Іванішин 4—, Козловський Ант. 2—, Василь
Лицун 2—, Харитон Манчук 2—, Петро Матві-
йшин 2—, Мих. Вінтоюк 2—, І. Гортопад 2—,
Адольф Ревущий 6—, Хронович Мих. 4—,
Капнеліх Евген 2—, Стефан Михалішин 2—,
І. Мельник 2—, Осип Чорний 2—, Павло Куж-
га 2—, Гринко Кирік 2—, Онуфрій Корман
2—, Ур. пар. Прасківі 15—, б. Анд. Неко-
ничний Замілів 30—, о. Николай Боберський
Ваньовичі 100—, Громадя Козара 110—, на се
зложили: Анна Семіда 2—, Стефан Блащук
1—, Марія Федік 1—, Матрона Федік 1—,
Пилип Гладкий 1—, Полягна Бойчук 1—, Ма-
рія Бойчук 2—, Юстина Федик 2—, Палагна
Куйбіда 2—, Пилип Машук 1—, Прцик Івані
шин 2—, Амброзій Іванішин 2—, Антін Си-
ротюк 1—, Павло Камінський 1—, Матрона
Дачинян 1—, Матрона Грибек 1—, Анна Да-
чинян 1—, Марія К. Яблода 2—.

IX. 12—?

(Далі буде.)

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Хто відомий адресу Андрія Дембіцького в Пітрач, пошті
Станиславів, що був при к. к. к. ін. 51v, 23. Feldkorps.
V. Zug 3

залишати мені ласкаво подати
під адресою: Пілоад Дембіцький, синкоціві в Пітрач,
а тепер перебуває в Чертежіві п. Журавно. 65 3—4

Оголошення.

Пощукую сей час учительки або семінаристки до изучки
двох дітей в II. I. III. кл. школ. народ. Бикагорода після
указів. о. О. Малінський, Балагород. 73 1—3

ХЛОНЦЯ ДЛЯ ПОСЛУГИ приймає сей час Товари-
ство взаємних обез-
печень "Дістор". Зголосовувати ся належить що для
в період південно-західних годин в бурух Товариства при ул.
Руській 4.

ПОДЯКА.

Всім, що в часі недуги мосії жени б. п.
Анастасії зволили єї посісти, помочи, розра-
дити та потешити, що віддали покійній послідну
прислугу відповідночно тлінні останки на
місце вічного спокою, що завінили мені і моїй
родині співчуття, що скріпили горем прибиті сер-
чи діточкі, складаю отсім ширу подяку.

Особливо же дякую сердечно: Д. рові Сол-
ловському, котрий через цілій час недуги спі-
вів все охотно з помочею лікарською і о-
скілько міг підтримував до послідньої хвили си-
ли покійної, за єго труси. — Всечестному Ду-
ховенству а іменно О. О. Савчинові, Несторо-
вичеві і Машюракові, як також питомцям семі-
нариха духовного в Переяславі за се, що участю
свою звеличили обряд похоронний покійної а
здадо о. Несторовичеві за зичливість, труси і
пам'ять о нас в тій тяжкій хвилі. Спаси Бог всім!
12 1—1

Іван Кохановський, в діткамі.

РУСЬКА ЩАДНИЦЯ

* ПЕРЕМИШЛЯ

вулиця Копицінська ч. 2.

Бривлями і вкладчасту шинчики вкладаю
по всіх вулицях урядових. Вкладки опроцентовані за
4%, починаючи з дня від слідуваного дnia по дні кві-
жини аж до послиданого дня перед днем відображення.

ВКЛАДКИ в "Руській Щадниці" можна та-
кож особисто в касі товариства, почтами, пере-
казчиками, гравчаками пастарами, чеками почтової щад-
ниці, по Державній щадниці на ждані баштанів
дострібні, і в філіях банку австро-угорського на
рахунок "Руської Щадниці".

Уділні поштові: а) щотижневі платники в
річними квартальними ратахах на протяг
10—45 днів відбору поштового; б) за пільговий
ефект, в які складають ся з діяльності товариства
їх поштові поштові звільнені з податків.

Последній звільнені: а) щотижневі поштові в
Газ. Всесвіт Завідома кредитного в Кракові.

Всікіні звільнені з інших урядових
"Руської Щадниці" ул. Копицінська. Народна щад-
ниця, під часів безвідомно відкрита в годину зустрічі
9—1 год. кроків неділі і уривальних слів.

Відр'вний даний (блічковий)
КАЛЕНДАР на рік 1917.

Ціна К 120, в перстяною К 150 (5 шт. К 1—
10 шт. 1250), вислає по наділаню готівкою.

А. Онопіш, Львів, Кадецька 4. 13 10—20

ОПУСТ 250 на машинак

можуть узysкати господарі, що понесли страти
через війну, купуючи

в КРАДЕВІМ СОЮЗІ
Гospодарсько-торговельних спілок
у Львові, 31 морозічна 20.

Опуст віддає п. к. Намісництво, взори подані
висилає Союз на ждані. Гospодарські спілки
для спільного уживання більших машин можуть
одержати ще дальші подекілька що до сплати
ціни купна. VI K 1—2

ЦЕРКОВНІ ШТ. ЦВІТИ

поручнік их левінсько

СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА

в Стрию. 756 9—10

Дуже важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецькі, ве-
хай замовити собі сей час універсально-німецький

САМОУЧОК

уздаду О. СОЛТИСА (3-е видання). Ціна 1 K 30 сот.
в поштовому златою 1 K 40 сот. (10 штук 12 K 30 сот.
25 шт. 25 K 80 сот. якож оплачено). Висилає ся лише за
готівку. Замовлені 1 гроші просяти прислати на адресу:

А. ОКПІШ, Львів, вул. Кадецька ч. 4.

Узага: Сей Самоучок узможнені після випробова-
ного якого способу навчання! Важче і для учителя узмож-
неніч початків німецької мови.

70 2 30

Не на один, а на десятки літ варта
купити і заховати

Календар "Просвіти" на р. 1917.

Повіті з нашою славною минувшиною, ова-
цідами, малюнками, нарисами, стомами з сучасних
подій із українських героїв: комірів і стрільців,
статті літературно-наукові і публіцистичні та чи-
слені ілюстрації — не тратити ніколи на нар-
тоності.

Ціна лиж 2 кор. 50 сот. На замовлені перш
треба долучити 30 сот., рекомендоване 35 сот.

Продав ся тільки за готівку.

Замовлення 1 гроші слати на адресу:

Канцелярія Товариства "Просвіта" Львів,

рінок ч. 10. Ven 14—7

З друкарні "Діл" Львів, Ринок ч. 10.

Відповідає за редакцію д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.